

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2857

Vragen van het lid **Ouwehand** (PvdD) aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *de berichten dat de meeste bedrijven in de vleessector de RIVM-richtlijnen niet naleven* (ingezonden 8 mei 2020).

Antwoord van Minister **Schouten** (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) (ontvangen 20 mei 2020).

Vraag 1

Heeft u gezien dat vakbonden de noodklok hebben geluid over de situatie in de vleessector, omdat bij de meeste bedrijven de maatregelen van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) niet worden nageleefd en er desondanks toch wordt doorgeslacht?¹

Antwoord 1

Ik heb de brief van de vakbonden, waarin zij stellen dat bij de meeste bedrijven de maatregelen van het RIVM niet worden nageleefd, inderdaad gelezen.

Vraag 2

Hoe verhoudt dit zich tot uw uitspraak (in antwoord op Kamervragen) dat indien de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) constateert dat slachthuizen zich niet houden aan alle RIVM-richtlijnen, er ook geen keuringen (en dus slachtingen) plaatsvinden?²

Antwoord 2

Allereerst hebben slachterijen zelf de verantwoordelijkheid om de richtlijnen van het RIVM na te leven en maatregelen te treffen. De NVWA heeft vanaf het begin van de coronacrisis duidelijk aangegeven dat het werk voor toezichthouders op slachthuizen op een veilige manier moet kunnen worden uitgevoerd. Daar waar ondanks de door de slachterijen genomen maatregelen de toezichthouders niet conform de RIVM-richtlijnen kunnen werken dan kan de NVWA haar werkzaamheden staken, totdat aan deze onveilige situatie een einde is gekomen en bedrijven er werk van hebben gemaakt om de naleving

¹ Website FNV, 7 mei 2020, «Hard ingrijpen in vleessector nodig om meer coronabesmettingen te voorkomen» (<https://www.fnv.nl/nieuwsbericht/sectornieuws/voedingsindustrie/2020/05/hard-ingrijpen-in-vleessector-nodig-om-meer-corona>)

² Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2019–2020, nr. 2239

van de RIVM-richtlijnen beter te implementeren. Dit heeft er enkele malen toe geleid dat de NVWA op een slachthuis haar werkzaamheden tijdelijk heeft opgeschort. De Inspectie SZW houdt toezicht op de naleving van die wetgeving. De Inspectie SZW heeft haar meldingenproces aangepast naar aanleiding van Corona. Handhaving vindt plaats overeenkomstig de toelichting op de website van de inspectie. In bijlage vindt u ook de reactie van mijn ministerie op de brief van de vakbonden³.

Vraag 3

Is het waar dat de NVWA(-leiding) er al langer van op de hoogte is dat er op diverse slachthuizen niet volgens de RIVM-richtlijnen gewerkt kan worden maar dat de werkzaamheden toch blijven plaatsvinden? Zo ja, sinds wanneer is de NVWA hiervan op de hoogte en welke managementlagen hadden hier kennis van?⁴

Antwoord 3

De situatie op de slachthuizen wordt dagelijks binnen de NVWA besproken. Om extra voeling te houden met de situatie op de slachthuizen is een groep van drie ervaren dierenartsen (pluimvee, roodvlees en levend vee) gevraagd om signalen die ook zij vanuit het werkveld opvangen onder de aandacht van het management te brengen. Naar aanleiding van signalen vanuit de NVWA-medewerkers is een arbeidshygiënisch onderzoek bij een aantal slachthuizen gestart om na te gaan of slachthuizen op een adequate manier invulling geven aan hun verplichting om conform RIVM-richtlijnen te werken en de NVWA-medewerkers een veilige werkomgeving te geven. Dit onderzoek wordt op zeer korte termijn afgerond.

In afwachting van de uitkomsten heeft de NVWA besloten om alle dierenartsen op slachthuizen de beschikking te laten hebben over mondkmaskers. Tot nu toe was de verplichting tot het dragen van een mondkmasker alleen voorgeschreven bij het uitvoeren van de ante mortem keuringen op pluimveeslachthuizen. Nu kunnen alle dierenartsen er bij de uitvoering van hun werkzaamheden op slachthuizen over beschikken. Het is geen verplichting, maar dierenartsen kunnen dit op vrijwillige basis doen. De uitkomst van het nog lopende arbeidshygiënisch onderzoek zal bepalend zijn voor het antwoord op de vraag of en, zo ja, welke aanvullende persoonlijke beschermingsmiddelen er voor NVWA voorgeschreven moeten worden om op slachthuizen hun werk RIVM-veilig te kunnen doen.

Vraag 4

Kunt u bevestigen dat de vakbonden en andere partijen in de vleessector deze zorgen ook al eerder kenbaar hebben gemaakt aan uw ministerie? Zo ja, wanneer, hoe vaak en wat heeft uw ministerie met deze zorgen gedaan?

Antwoord 4

Ja. Vanaf de start van de Corona-crisis zijn de NVWA, mijn ministerie en de sectoren met elkaar in gesprek over de continuering van het slachtproces binnen de kaders van de RIVM-richtlijnen. Zo heeft de NVWA al op 23 maart aan de slachthuizen een brief gestuurd waarin een dringend beroep werd gedaan op het uitvoeren van de RIVM-richtlijnen. Knelpunten worden besproken en indien aan de orde worden slachthuizen aangesproken om aanvullende maatregelen te treffen.

Vraag 5

Op welk moment werd u zelf geïnformeerd over de zorgen die aan uw ministerie kenbaar zijn gemaakt over de risicovolle omstandigheden in slachthuizen en vleesverwerkende bedrijven?

³ Raadpleegbaar via [tweede-kamer.nl](https://www.tweede-kamer.nl)

⁴ Website FNV, 6 mei 2020, «FNV wil dat Ministerie van LNV ingrijpt bij de NVWA» (<https://www.fnv.nl/nieuwsbericht/sectornieuws/fnv-overheid/2020/05/fnv-wil-dat-ministerie-van-lnv-ingrijpt-bij-de-nvw>)

Antwoord 5

Op 23 maart ben ik door de NVWA geïnformeerd over de brief waarin aan de slachthuizen een dringend beroep werd gedaan op het uitvoeren van de RIVM-richtlijnen.

Vraag 6

Op welk moment was het u zelf bekend dat de NVWA(-leiding) ervan op de hoogte was dat de RIVM-richtlijnen in diverse slachthuizen niet worden nageleefd en dat desondanks de slacht toch door bleef gaan?

Antwoord 6

Ik verwijs hierbij naar mijn antwoord op vraag 2 inzake de handelwijze van de NVWA.

Vraag 7

Kunt u zich herinneren dat er Kamervragen zijn gesteld over het niet (kunnen) naleven van de RIVM-richtlijnen in slachthuizen?⁵

Antwoord 7

Ja.

Vraag 8

Waarom heeft u (toen) niet aan de Kamer gemeld dat uw ministerie alarmerende signalen had over de risicovolle omstandigheden in slachthuizen en vleesverwerkende bedrijven?

Antwoord 8

De brief van de vakbonden was mij bekend, maar uit navraag bij de NVWA bleek niet dat de RIVM-richtlijnen op grote schaal niet worden nageleefd. Daar waar er wel sprake was van niet naleving van de RIVM-richtlijnen is door de NVWA handelend opgetreden. Dagelijks worden de signalen en meldingen besproken binnen het managementteam van de verantwoordelijke directie binnen de NVWA en wordt actie ondernomen als daar aanleiding toe is.

Vraag 9

Waarom heeft u (toen) niet aan de Kamer gemeld dat de NVWA(-leiding) ervan op de hoogte was dat de RIVM-richtlijnen in diverse slachthuizen niet (kunnen) worden nageleefd en dat de slacht desondanks toch door bleef gaan?

Antwoord 9

Ik herken mij niet in het beeld dat over de hele linie maatregelen niet worden nageleefd. Daar waar maatregelen niet worden nageleefd, worden slachthuizen hier op aangesproken en worden indien nodig maatregelen genomen. Dit heeft in enkele gevallen geleid tot het tijdelijk stilleggen van het slachtproces. Daarnaast heeft de NVWA arbeidshygiënisch onderzoek laten doen op slachthuizen om te bezien of aanvullende maatregelen nodig zijn voor de veiligheid van de eigen medewerkers. Dit onderzoek wordt op zeer korte termijn afgerond.

Vraag 10

Waarom schreef u op 7 mei aan de Kamer dat «tot op heden de slachthuizen in samenspraak met de NVWA en sectoren er goed in zijn geslaagd om de aangeboden dieren te slachten» en verzweeg u de problemen rond het niet naleven van de RIVM-richtlijnen in de slachthuizen en vleesverwerkende bedrijven?⁶

⁵ Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2019–2020, nr. 2239

⁶ Brief over de gevolgen van COVID-19-crisis op land-, tuinbouw- en visserijsectoren, 7 mei 2020 (2020D17238)

Antwoord 10

Met de door de slachthuizen genomen maatregelen om de RIVM-richtlijnen na te leven was er geen reden om het slachtproces als geheel te stoppen. Zoals uit mijn beantwoording op vraag 8 en 9 blijkt, bestaat niet het beeld dat over de hele linie de RIVM-richtlijnen niet nageleefd worden.

Vraag 11

Erkent u dat u de Kamer verkeerd heeft geïnformeerd?

Antwoord 11

Nee.

Vraag 12

Erkent u dat u de Kamer informatie heeft onthouden?

Antwoord 12

Nee.

Vraag 13

Welke verklaring heeft u daarvoor?

Antwoord 13

Ik herken het gestelde in vraag 11 en 12 niet.

Vraag 14

Heeft u kennisgenomen van de aangenomen motie-Van Esch/Ouwehand (Kamerstuk 25 295, nr. 345) die de regering verzoekt af te dwingen dat de RIVM-richtlijnen worden nageleefd in alle slachthuizen en vleesverwerkende bedrijven, aangevuld met het verzoek om binnen een week te laten weten hoe de motie zal worden uitgevoerd?

Antwoord 14

Ik heb kennisgenomen van de aangenomen motie-Van Esch/Ouwehand. Zeer binnenkort ontvangt u een reactie op de wijze waarop uitvoering aan de motie wordt gegeven.

Vraag 15

Kunt u ook deze vragen één voor één beantwoorden?

Antwoord 15

Ja.

Vraag 16

Kunt u deze vragen binnen een week beantwoorden?

Antwoord 16

Ik heb uw Kamer deze beantwoording zo spoedig als mogelijk doen toekomen.